

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdankih, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1.50
Poslanične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1.20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravnništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnisti.
Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglasi in poslanice
se računajo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

—>>> Bog in narod! <<<—

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

V Gorici, dne 16. junija 1898.

Državni zbor je odložen. Še v soboto je bilo trdno pričakovati, da bo v torek 14. t. m. seja, ali ministri svet je med tem časom sklenil drugače. V ponedeljek se je raznesla križem Avstrije vest, da je državni zbor odložen. Menda je pričakovala vlada zopet od zadnje seje do torka, da se zgodi kaj izvanrednega, kar bi jej olajšalo stališče, ali nič takega ni bilo, in sklenila je, državni zbor odložiti na nedoločen čas. Vsekakor smo pričakovali, da odgovori vlada pretekli torek na interpelacijo radi graških dogodkov, ali tudi to se ni zgodilo. Željno so pričakovale vse skupine ta odgovor, kateri bi bil tak, da bi bile ogrožene vse opozicijske stranke, kajti vlada bi bila le potrdila, da je bilo njeno postopanje v Gradcu pravilno ter da v tem pogledu nima ničesar spremeniti na svojih odredbah. Drugače bi se odgovor gotovo ne glasil, ker tega pač si ne moremo misliti, da bi bila vlada v tem odgovoru opozicijskim strankam na ljubo preklivala kaj na svojih odredbah. Razmerje med vlado in obstrukcijo bi se bilo po takem odgovoru poostrižilo in končno bi bila zvedela, da ne opravi nikdar več ničesar pri obstrukciji, pa naj se skuša pogajati z njo, kakor hoče. Ministriški predsednik se je menda zbal, stopiti obstrukciji nasproti, — jej povedati jasno v oči, kako stališče ima vlada nasproti njej. Vsekakor je vlada pokazala slabost, da si ni upala stopiti pred državni zbor z odgovorom na interpelacijo o graških dogodkih. Torej jej je v tem leželo, da se nadalje poskuša posredovati med strankami, da bi prišlo do kaknega sporazumjenja med seboj, čeprav sama dobro ve, da ob sedanjih razmerah je nemogoče vsako sporazumjenje. Tako pa postopa menda radi jubilejnega leta, ker noče, da bi letos prišlo še do hujših razporov v državnem zboru, kateri bi se bolj onečaseali Avstrijo. Odgovor na interpelacijo o graških rečeh pa bi bil provzročil tudi lahko krizo v ministerstvu samem. Že zadnji čas se je govorilo o odstopu trgovskega ministra Bärenreitherja, a po odgovoru ministerskega predsednika bi bile radikalne stranke prisilile Bärenreitherja, da bi bil moral odstopiti.

Poostrenja odnošajev med sabo in obstrukcijo in pa eventualne krize v ministerstvu se je bala vlada, in tak je bil vzrok, da je odložila državni zbor, predno je podala oni odgovor. — Tako je vlada preprečila ono, česar so želeli vsi tisti živji, katerim je blagor Avstrije pri srcu, namreč preprečila je poostrenje razmerja med obstrukcijo in sabo. Da je bila v torek seja, imela bi vlada povsem jasne račune pred seboj, da bi vedeli končno, pri čem da smo prav za prav in kaj je treba ukreniti, da se neznosni položaj zboljša. V interesu cele države bi bilo to, toda Nemcem na ljubo se ni nič takega zgodilo. Vlada ne mara nikakih posebnih prememb v jubilejnem letu in za to je tako postopala. Očividno pa je, da se vendar še boji Nemcev, ker si ne upa nič korenitega storiti, da bi zadušila obstrukcijo. V jubilejnem letu se bodo torej sedanje zamolane razmere vlekle naprej in menda letos se ne pridemo do tega, da bi se storil konec nemški obolosti, katera koplje Avstriji grob. Vlada je menda še vedno toliko slepa, da ne vidi Slovanov v Avstriji, ki so pripravljeni delovati vedno v njeni prid, seveda le pod pogojem, da jim da vse pravice, ki jim pripadajo v vsakem oziru.

Jeseni baje se snide zopet državni zbor, da bi nadaljeval svoje „delovanje“, tačas pa se imajo vršiti pogajanja, ki bi zboljšala položaj na predvečer cesarjeve petdesetletnice.

Vlada mora gotovo vedeti, da ne pride do takega zboljšanja, da se razbijejo vsa pogajanja, ali vendar vleče položaj naprej. Če se res snide državni zbor jeseni, se pa zopet razide, ne da bi kaj opravil. Ob sedanjih sestavi njegovi ni misliti na to, da bi se kedaj redno deloval. In tudi čemu taka pogajanja od strani vlade, ko so Nemci že tolikrat jasno povedali, da ne odnehajo prej od obstrukcije, dokler se ne prekličejo jezikovne naredbe.

Ono poostrenje odnošajev, katero je bilo pričakovati po odgovoru ministerskega predsednika na interpelacijo o graških dogodkih, sicer ni prišlo na dan pretekli torek, kakor se je mislilo, ali pride pa le. Če bo

zboroval državni zbor jeseni, bodo obstrukcijske stranke takoj, ko stopijo v zbornico, zahtevale odgovor na ono interpelacijo in tačas bo moral ministerski predsednik nemudoma odgovoriti, ako hoče imeti le par sej, ker drugače mu onemogočijo z najhujšimi sredstvi vsak poskus zborovanja. Dokler Wolf živi, ne bo drugače.

Radi nemške obstrukcije pa vendar ne smejo zaostati vsi oni predlogi, katere je vlada storila, ki se pa niso mogli izvesti do resitve potom državnega zbora. Poslužiti se mora torej zopet § 14., da s posebnimi cesarskimi naredbami uveljavi svoje predloge, ker prebivalstvo v Avstriji zbok nemške brezobzirnosti vendar ne sme trpeti se izdatnejše škode. Nemci ne uvažujejo več v Avstriji nikakih predlogov, če so tudi tako obče-koristni, kakor: odprava mitne, znižanje pristojbin za prepis kmetskih posestev ter odprava časniškega in koledarskega koleka.

Položaj se vleče naprej, Slovani pa ob njem trpimo ter smo prisiljeni gledati, kako se rušijo stebri državi, in gledati homo morali to menda še celo jubilejno leto, ker vlada, čeprav pozna pretečo nevarnost, se ne gane na noben kraj. Najbrže čaka, da prihodnje leto se naredi konec obstoječim razmeram v državi tako, da se preobrat, ki je neizogiben v Avstriji, izvrši baš na koncu tega stoletja in bo potem kot „fin de siècle“ stalo v avstrijski zgodovini dejstvo, da je bila do konca 19. stoletja vsaj navidežno Avstrija nemška država, da pa je stopila kot slovanska na površje začetkom 20. stoletja. Do prihodnjega leta pa menda misli vlada igrati vlogo posredovalca, ki ima nalogo skrbeti za to, da razmere ne krenejo predaleč, da se obdrži položaj, kakor stoji, ter da se prepreči vse, kar bi utegnilo še bolj kaliti jubilejno leto.

Nemci ta čas izkoristijo v svoje namene, baš isto morajo pa storiti tudi slovanski narodi ter se političsko organizovati, da bodo pripravljeni na oni dan, na kateri se izvrši preobrat. Vlada ne more prezreti več Slovanov, kakor je to dosedaj delala, ne more več pustiti Nemcem prevlade nad njimi,

za to pa je treba pozornosti vsaki čas, da se ne zgodi nenadoma kaj takega, kar bi Nemcem zopet povzdignilo, Slované pa pahnilo nazaj v nekdanje čase suženjstva. Pa, to je gotovo, vlada mora ustreči opravičenim zahtevam Slovanov ter zatreti svoje sovražnike — Nemce, — katere si je vzgojila na svojih lastnih prsih, — ako jej mar, da Avstrija obstoji še nadalje, ker v nasprotnem slučaju, ako bi hotela ustreči zopet Nemcem ter prezreti Slované, našla bi odpor v večini svojega slovanskega prebivalstva in sicer tak odpor, ki bi jo naučil, jedenkrat za vselej, kako se ne sme postopati z narodi v konstitucijski državi, pa naj bi se zgodilo kar koli!

„Soča“ o Palackem I. 1872. in I. 1876.

Slavni oče češkega naroda František Palacký je umrl 26. maja 1876.

„Soča“ je pisala o Palackem v dopisu iz Prage 7. nov. 1872, takó-le:

„Kar se literature češke tika, mora se priznati, da vlada v poslednji dobi jako zimičena marljivost. Največji poplah i senzacijo pak budi poslednji spis slavnega historjografa i češkega prvaka g. dr. Fr. Palackega — znani „politični testament ali moja oporoka“.

Besede starega Palackega v tem spisu so merodajnim krogom svarilni glas, koji se poslednjikrat ponavlja, da „bodočnost Avstrije je v važnem gestu: Federacija!“ To geslo je on zastaval i zastava od l. 1848. do današnjega dne. Čudno, da ravno v tem trenutji zopet stopa v javnost stari Palacký, ko protinardni listi svetlu oznanujejo, da je opozicija češka — uničena. Spis ta je poziv k celi državopravni opoziciji, da bi se združeno i zložno postavila v eni falangi proti sovragu. Oporoka Palackega postane zgodovinska, kel njegova izjava l. 1848.: „Ko bi ne bilo Avstrije, morali bi jo ustvariti!“ in izjava l. 1865. — ko je svaril Avstrijo pred padom kliče: „Bili smo brez Avstrije, in bodemo, ko bi je ne bilo!“

Dne 1. junija leta 1876. pa je pisala „Soča“ takó-le:

Janov in sicer ob času, ko o resnici tega ni mogli dvomiti; potem jim je pomagal ter jih skril pred Herodom, ne zmenec se za to, da si s tem nakopije jezo in maščevanje kralja židovskega.

Sedaj je jeden od teh častivrednih popolnikov sedel znova pri njegovi mizi. Ilderim je sveto verjel njegovim besedam; niso pa napravile nanj takega vtisa, kakor na Ben-Hura.

Prihod Odrešenika je imel zanj, kot za Arabca, splošno-človeški pomen. Ben-Hur je bil Izraelce; zanj je imel ta dogodek dvojni pomen: kakor za žida in za človeka.

Skoro od svoje zibelke — ne pozahimo na to — je slisal neprestano o Odrešeniku; v kolegiju so mu židovski učitelji čitali in razlagali napovedi prerokov, vse od prve do poslednje je znal na pamet. Prihod Odrešenika je bil predmet neprestanim pretresanjem med učenimi rabini v shodnicah, šolah, v svetišču, ob praznikih in delavnikih. Ni ga bilo na zemlji žida, kateri bi — dasiravno daleč od svojcev, na skrajnem koncu tačas znanega sveta — ne bil pričakoval Odrešenika ter ne nosil v srcu tega upanja kot najdražjega izmed najdražjih.

Kar se tiče časa Njegovega prihoda, so bili res različnega mnenja. Toda skoro vsi so se strinjali glede njegovega značaja, čes, da pride kot kralj židovski, kol njihov vladar. O tem so bili prepričani. S pomočjo Izraelcev bi imel on zavojevati z vojno ter osvojiti si

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE

Poslov. Podravski.

(Dalje).

ČETRTA KNJIGA.

„Dobri šejk, nisem prišel po nagrado, ne veliko, ne malo. Da pa ne boš mislil dalje na to, ti povem, da to, kar sem storil za tega častivrednega moža, storil bi tudi za poslednjega tvojega služabnika.“

„Toda on je moj gost, ne služabnik, in to se lišočkrat presega ceno tvoje zasluge.“

In obrnivši se k Baltazarju, reče:

„Še enkrat ti rečem, ta mladenič ni Rimljan in to tudi biti ne more.“

Baltazar je gledal in poslušal samo Ben-Hura.

„A kako te naj kličem?“ vpraša mladeniča.

„Arij, sin Arije.“

„A vendar nisi Rimljan?“

„Moji roditelji so bili židje.“

„Bili, praviš. Torej ne živé več?“

Na to dražljivo vprašanje je šejk prihranil mladeniču odgovor.

„Pojdita!“ reče svojima gostoma. „Večerja je že pripravljena.“

Ben-Hur poda roko Baltazarju ter ga povede k mizi. Vsi trije sedejo na plahte, razgrnjene po tleh. Služabniki prinesejo vode in brisalke. Ko si umijejo roke, dá šejk znamenje in Egipčani jame glasno moliti.

„O Bog, oče nas vseh! Vse, kar imamo, je Tvoje, sprejmi našo zahvalo ter blagoslovi nas, da bomo mogli izpolnjevati Tvojo voljo!“

Bila je to molitev, katero so pred mnogimi leti molili v puščavi Grk Gaspar, Indijan Melchior in Egipčan Baltazar, vsi trije z jednimi besedami, dasiravno v različnih in neznanih si jezikih, kar je bilo za nje očividno znamenje božjega razodenja.

Večerja, h kateri so sedli po opravljeni molitvi, je bila obilna, kakor se je bilo tega mogoče nadejati od gostoljubnega in bogatega šejka. Imeli so različno pecivo, prineseno naravnost iz peči, sočivje iz vrtov, meso samo, ali pripravljeno s sočivjem, mleko, med in maslo. Vse to so povživali brez dandanes neobhodno potrebnega orodja: nožev, vilic in žlic. In ker so bili lačni, so mnogo jedli ter le malo govorili.

Ko so služabniki prinesli sadje, so pobrali brisalke, ko so si gostje zopet roke umili; ti so bili siti in za to so dobili zopet veselje do razgovora.

V taki družbi Grka, žida in Egipčana, ki so vsi trije priznavali enega jedinega Boga, je mogoč biti ob tem času samo jeden predmet za razgovor in kdo drugi je moral poprijeti

besedo, ako ne on, ki je slisal glas iz neba, ki je videl zvezde Predvečnega na vzhodu ter pod njenim vodstvom videl Boga od obličja do obličja? A čem naj bi govoril, ako ne o njem, o katerem je imel sporočiti celemu svetu?

XIII.

Prihaja. Kot rešitelj? Kot kralj?

Kakor bi bil nekdo vrzel črn zastor na Palmov gaj, ga je zagrnila po solnčnem zapadu nakrat tema. Tu ni bilo videti onega sladkega mraka, ki nekako sprova človeško oko od dnevnega bleska v nočno tmino ter je tako prijetno po celonevnem delu utrujenemu človeku.

Noč je nastala zgodaj in urno. Z njenim prihodom so prinesli služabniki pred sotor stiri medene svečnike. Vsak od teh svečnikov je imel četrvero ram, na kateri vsaki je bila pritrjena srebrna svetiljka, napolnena z oljem.

Pri tej razsvetljavi so se razgovarjali gostje, uživajoči sadje, in sicer v sirjskem jeziku, ki je bil tačas v splošni rabi v tem delu sveta.

Egipčan je pripovedoval, kako so se srečali trije modrijani v puščavi. To pripovedovanje so poslušali vsi z veliko pozornostjo. Celo služabniki, ki so stregli gostom pri večerji, so skrbno pazili, da jim ni usla kakva beseda. Ta dogodka je bila dobro znana šejku. Slisal jo je iz ust teh modri-

„Umrl je 26. pr. m. Fran Palacký, slavnostni česki historikograf, in eden največjih in najveljavnejših českih patrijotov.

Narodil se je Fran Palacký 14. junija 1798. v Hodslavicu na Moravskem, kjer je njegov oče bil učitelj na evangelijski šoli. Leta 1807. učil se je nemščine v Kumwaldnu, a leta 1809. sprejet je bil v alumnat trenačinski, kjer je bival do l. 1812. — Nadaljeval je svoje študije v Požunu (Pressburg), in se deležil redakcije ondot izhajajočega „Tydenika“, v prostih urah pak učil se je marljivo modernih jezikov. Leta 1876. vstopivši v filozofijo seznanil se je bil z Benediktijem, in po Benediktiju s slavnim českim literatom Šafarik-om, kateri je tačas študiral na vseučilišču v Jeni na Nemskem. Od te dobe pisaril je mnogo in dal je na svetlo marsikatero knjigo ali sam ali pa v družbi z drugimi pisatelji. Mnogo pozornosti vzbudila je knjiga „Početky české ho basniectvi obzvláste prosodie“, ktero sta Palacký in Šafarik skupaj na svetlo dala in ktera je slavnemu Jungmanu povodom bila, da se je s Palacký-jem seznanil in z njim v ožjo zvezo stopil.

Leta 1817. postal je odgojitelj pri gospej Zerdahely in na njeni svet prevzel je poznejše odgojiteljsko mesto pri gospej Cusy. Se svojimi odgojenci prišel je l. 1820. na Dunaj, kjer je pogostoma v dvorno knjižnico zahajal in se z Dobrovski-jem in Kopitarjem seznanil; a v poletju 1921. vrnil se je zopet na Madjarsko ter se tam do leta 1824. z estetičnimi študijami bavil. Do tačas ni se bil Palacký še odločil, ali se ima estetično ali zgodovino učiti; čeravno nij bil materijelno dovolj preskrbljen, šel je aprila 1823. v Prago, da bi husitsko vojsko po izvirkih študiral. Jungman in drugi so ga prav srčno sprejeli in tudi Dobrovsky ga je prav dobrovoljno podpiral v njegovih študijah. Po Dobrovsky-ju seznanil se je z g. grofom Sternberg, pri katerem je postal arhivar, in s knezom Lobkovic-em; ta dva sta Palackemu pripomogla, da je dobil od kneza Schwarzenberga dovoljenje, njegov bogati arhiv v Wittingav-u pregledati in glej, dobil je tam jako povoljna izvirna pojasnila o husitski vojski. Na njegov svet sprožil je grof Sternberg misel, da bi se društveni organ českega muzeja izdaljal v českim in nemškem jezici; obveljala je in Palackemu bila je izročena redakcija.

Leta 1827. se je oženil in ravno t. l. naložil mu je česki deželni odbor, naj bi nadaljeval „kronologično zgodovino česko“, kjo je Pubička spisal; a Palacký poslal je že l. 1828. deželnemu odboru spomenico, da bi sam česko zgodovino red spisal. Po deželnozbornem sklepu 13. aprila 1829. izvoljen je bil českim deželnim zgodovinskim cesar Franc tega sklepa pa ni potrdil, ipak dovolil mu je deželni zbor letno nagrado 1000 gld. Stoprav l. 1835., ko je prvi vezek zgodovine beli dan zagledal, ponovil je deželni zbor zopet svojo prošnjo, ktere je cesar Ferdinand l. 1839. pritrdil. Leta 1841. postal je Palacký upravitelj českem muzeju in od te dobe naprej dal je na svetlo marsiktero knjigo in razpravo.

V dnevih marcija l. 1848. bil je Palacký v Pragi; 10. aprila dobil je povabilo,

celo zemljo in jo vladati v imenu božjem tako, kakor zahtevajo potrebe in smotri izbranega ljudstva.

V tej veri so v veži in pred oltarjem svetišča farizeji in separatisti postavili tako visoko stavbo, da ni postavil takošne v svoji domisljiji niti častiljelni Makedonec. On je hotel prisvojiti si zemljo — oni pa so želeli nadvladati zemljo in nebo.

Ben-Hur ni imel takih brezbožnih in egoističnih mislij, za kar se je imel zahvaliti okoliščinam, v katerih je živel.

Njegov oče je pripadal sekci saducejev, ki so bili, da tako rečemo, nekaki svobodomislec onega časa. Držeci se strogo postave, kakor je bila napisana v knjigah Mojzesovih, so zametavali s preziranjem vse komentarje in dodatke rabinov.

Njihova vera je bila več modroslovje, nego vera. Njih strpljivost do drugih ver je bila velika.

Navzlic svojim rojakom, ki so se povzdigovali nad vse ljudi in národe, so oni priznavali, da so jih v umetnosti poganje dokaj nadkrilili.

Višeli smo, da je žena Hurova, odključa se z nenavadno nadarjenostjo, bila uprav istega prepričanja ter je znala vcepiti jo tudi svojemu sinu. Juda je ob času kastastrofe, ki ji zadela njegovo rodbino in premoženje, pripadal z vso dušo sekci saducejev.

da bi se udeležil posvetovanj v Frankfurt-u, a Palacký poslal je dogovor, da se Česka ne sme pristevati Nemčiji in je to v svojem odgovoru tudi temeljito — dokazal. Dne 8. maja ponujal se mu je portfelj naučnega ministertva, a Palacký odbil je ponudbo brez pomisleka. Izvoljen bil je v tačasni državni zbor v šestih okrajih, in v Kremsiru izdeloval je načrt ustave za Avstrijo. Ko se je l. 1849. reakcija bila pričela, popustil je bil Palacký politično polje in pričel je zopet študirati in pisati. Leta 1861. najdemo ga zopet na čelu česke opozicije kot hrabrega borilca za pravice českega naroda; on bil je duša imenitnih českih deklaracij in se zmerom trajajoče pasivne politike Čehov. Da je česki narod postal najučenejši, zrelejši mej vsemi slovanskimi je tudi po mnogem zaslugi velikega Palackýja. Dokončal je svoje jako obširno zgodovinsko delo meseca marcija t. l., vsled česar je doživel veselje, da ga je slavil ves slovanski svet a izročil je nadaljevanje izrečno prof. dr. Gindely-ju. Slava trikratna velikemu učenjaku in patrijotu Fr. Palackemu*.

Predelska železnica.

(Doslaven ponatis iz „Soča“ Stev. 5 in 6 leta 1872.) *

V novejšem času, in posebno od kar je postal de Petris minister, je priplaval zopet vprašanje zastran predelske železnice na površje in pričakuje se sploh, da bode v sedanjih sesiji državnega zbora rešeno. Bolj ko kedaj poprej, polnijo se zdaj predali raznih večih časopisov s priporočili za to železnico in s svarili zoper predelsko erto, in enako se orlašajo deželni in občinski zastopi, trgovske zbornice in sploh, kogar ta zadeva kaj briga, za in zoper Predel. Naš deželni odbor in tukajšnja kupčijska zbornica sta tudi predložila državnemu zboru, prvi po poslanu grofu Coronini-ju in druga po poslanu baronu Ritterju peticijo, da bi se nemudoma začela delati ta železnica. Toda te dve vlogi ste precej površni in posebno prva se v tem obziru odlikuje. Bolj zanimiva je peticija trgovske zbornice beljaške, katero priobčujemo tukaj, veliko okrajšano:

Že dolgo pred odstopom Beneškega in tako rekoč sluteč to zgubo se je Trst oziral na predelsko erto kot najprimernejšo, ker najkrajšo erto, po kateri bi se to najvažnejše zavetje avstrijskega mornarstva zvezalo s severno zahodnimi in s zahodnimi deželami Avstrije, s Švico, južno in zahodno Nemčijo i t. d. Takrat se je še lahko vprašalo, ali se ima ta zveza dognati po erti, neodvisni od južne železnice, katera bi držala skozi Furlanijo ali pa čez Predel, ker so bila na obeh straneh še avstrijska tla. Po odstopu pa bi ne mogla obveljati druga, nego predelska erta, ker je po svoji nameri in kratkosti edina, katera se lahko uspešno kosa z južno železnico na severno in severo zahodno stran in tudi z italijanskimi železnicami proti Švici, južni in zahodni Nemčiji. Zastran tega se je predelska erta prav natančno pretehtala in dotični načrti so popolnoma dovršeni.

Ze večkrat se je dokazalo, in te dni zopet v spomenici trgovske zbornice tržaške, koliko je zgubilo pomorsko trgovanje avstrijsko s tem, da so zaostala naša najvažnejša zvezna sredstva in da se utegne se zadnji ostanek v nedavnem času zgubiti, ako nas prehité v tem oziru zunanje države. Naša lastna železnica čez Brezner, potem železnica skozi Monte-Cenis, ona katera se dela čez Gotthard in Splügen, vse te železnice, katere so se večidel veliko teže delale in se še delajo, nego predelska, imajo namen, da po vsem spodobi jejo avstrijsko pomorsko kupčijo z Levantom, in s tem t. d. Zunanje države delajo, ko Avstrija sklepa in tudi o tem se sme reči: odločno je svet (dem Entschlossenheit gehört die Welt). Ne da se več zavrniti prepričanje, da neobhodno potrebno ne z enakim korakom napredovati z drugimi državami, kar nij več mogoče, ampak zamujeno po mogočnosti prehiteti.

V resnici so tudi državni možje avstrijski že pred leti spoznali potrebo, da se neposredno zveže Beljak z morjem in na to spoznanje se opira prva misel na Rudolfovo železnico; v dotičnem koncesionarnem pismu od 11. novembra 1866. § 2. je izraženo, da se ima nadaljevati železnico od Beljaka do Trsta, (ali do kacega drugega prekmorskega kraja) s postransko erto do deželne meje proti Vidnu tako rekoč neobhodno dopolniti in končati ta erta.

Brez tega nadaljevanja do morja ostane Rudolfova železnica mrtev trup. Pa namesto da bi to, kar so za potrebno spoznali, dovršili, jim je bilo še takrat zadosti, da so jo pripoznali v principu.

*) Predelska železnica ima zopet veliko upanja: njeni prijatelji in zagovorniki so dobili novega pogona, ker so se povečale njile vrste. S predelsko železnico se je sprijaznilo baje tudi vojno ministerstvo, ako se podaljša vipavska železnica na Kranjsko, da bo s tem dosežena vipavska zveza iz notranjosti države k meji „prijateljice“ Italije. — Zadnji čas je bilo na Dunaju zopet več važnih posvetovanj, katerih vspeh je ugoden za predelsko železnico. Torej — upajmo!

O predelski železnici je priobčila „Soča“ že neštevilo razprav in člankov; danes ne bi mogla povedati kaj novega. — Marsikoga bo zanimalo, kakó je pisala „Soča“ o tem predmetu že pred 25 in več leti. Za danes smo doslovno ponatili gornji članek.

Opirajoč se na enako spoznanje je bila avstrijska vlada nedavno predložila državnemu zboru načrt postavbe zastran predelske železnice; toda kakor bi se bil hotel tudi o tej stvari uresničiti pomenljivi izrek, da v Avstriji nij mogoča nobena cela misel in nobeno dovršeno dejanje, nameraval je predlog predelsko erto „za zdaj samo do Gorice“, preziraje popolnoma, da se zamore doseči zaželjeni cilj samo s celo in popolnomo neodvisno erto od Beljaka do morja, kar je izrekoma spoznal tudi dotični odsek državnega zbora v nasvetovanem dostavku, da se ima predelska železnica neodvisno dognati do Trsta. Takrat se je že za gotovo mislilo, da se bo ta tako dolgo zavlačena zadeva vendar enkrat rešila in izvršila; toda, kar smo pričakovali se nij izpolnilo; kajti, ne zadosti, da je tačas nastala kriza parlamentarnično delovanje pretrgala in da je potem takem predlog, katerega je bil že odsek pretehtal in presodil, zaspal, je vrh tega začasna vlada, katera je bila nastopila, nove tehnične preiskave zaukazala in s tem potrdila staro resnico, da je boljše sovražnik dobrega.

Vprašanje zastran predelske železnice je v trgovsko-političnem in v tehničnem oziru popolnoma dozorelo.

„Mestna občina beljaška“, tako nadaljuje peticija, in „trgovska zbornica“, katere postanele deležni kupčije, posredovane po predelski železnici, podpirate tedaj prav živo enake namere trgovske zbornice tržaške in dotične tržasko-goriške družbe, da se misel predelske železnice, s katero se mora Rudolfova železnica neobhodno končati, cela in nemudoma uresniči. Toda one ne podpirate tega morda samo iz nizkega stališča krajne ali deželne koristi, marveč iz višega stališča mednarodne kupčijske zveze. Da se ima cela in neskrajšana izvršiti železnica predelska, to razumemo tako, da ima biti od svojega začetka v Beljaku, oziroma Trbižu, do morja popolnoma neodvisna od južne železnice. Predelska erta nikakor ne škoduje enako potrebni zvezi te erte z italijansko železnično mrežo proti Vidnu, ktero smo že poprej zagovarjali, naj se že pogodite obestranski vladi, da se ima ta zveza iz Trbiža po Pontalbi ali pa iz Kobarida čez Staro Mesto (Cividat) dognati. Črti Loka-Jezerski vrh Kilmisdorf in Loka-Lubelj se pač ne moreli resno primerjati predelski erti; če se izvršiti, utegnili bi imeti kot deželni železnici svojo vrednost, morda se celo izplačati: pomorskemu trgovstvu avstrijskemu in vsesolni kupčijski zvezi, kateri je namenjena predelska železnica, nikakor ne zadosite. Da bi bila predelska železnica od Trsta do Beljaka, oziroma Trbiža, bodisi kot del Rudolfove železnice, bodisi samostalna, od južne železnice neodvisna železnica, edino sredstvo, vsled katerega bi se mogla Rudolfova železnica vzdržavati in bi se velikansko breme državnega poročstva za obresti zljajšalo in s časom odpravilo, to preudarjati, pripuščamo lahko modrosti visoke vlade.

Zaupljivo se obračamo do visokega ministerstva, naj ono skrbi, da se resni to nujno vprašanje v vsem svojem obsegu, še preden se ustavi temu kaka nova državno-pravna poskušnja, katere se v Avstriji po dosedanjih skušnjah tako rade ponavljajo.

Do tukaj beljaška peticija. Mi bi ne poudarjali toliko vprašanja: „an predelske železnice, ako bi ne zadeva“ — prvi vrsti interesov goriške grofovine in posebno Slovencev, kateri stanujejo na bregovih Soče. Znano nam je dobro da bi se Kranjcem in morda tudi drugim Slovincem bolje ustreglo s kako drugo železnično erto in mi jih ne bomo nikakor zavidali, če se bode v tej zadevi prednost dala njihovim željam in prošnjam.

Toda to je gotovo, da bi bila za nas na Goriškem najkoristnejša in najpotrebnejša predelska železnica in to je tudi gotovo, da je naša dežela, čeravno majhna, vendar gledé na geografično lego, na tukajšnjo podnebje, na bogate in zlahke pridelke, važen in dragoceni biser v avstrijski kroni, na katerega se treba primerno ozirati, kadar se odločujemo in razdelujemo državni doneski za železnice, ceste, sole ali karsikoli koristnega in pospešljivega.

Zadosti dolgo se je zanemarljiva naša dežela v vsakem obziru. Naše državne in druge ceste so bile do novejših časov skoraj v primitivnem stanu in manjkalo nam je najpotrebnejših zvez med občinami, okraji in sosednimi deželami. Zadnja leta se je jejo še le po malem trositi za posamezne državne ceste, za vse druge moramo sami skrbeti, kakor si bomo morali zanaprej sami prepotrebne sole zidati in vzdrževati. In vendar je naša dežela gledé državnega zaloga aktivna, to je ona plačuje na erarskih davkih in davščinah vsako leto več v državni zaklad, nego iz njega dobiva. kar se ne more trditi o vseh drugih deželah naše države. Pa koliko aktivnejša bi lahko postala po predelski železnici, katera bi zdatno pospešila kupčijo z našimi vini, sadjem in drugimi pridelki, ter obudila raznovrstne obrtnijske naprave na jako pripravnih bregovih Soče?

Edina druga železnična erta, katera bi tu : pa manj od predelske, hasnila naš dežen, bi bila erta iz Loke skozi Idrijo, Želin, Sv. Lucijo potem prek Soče do Gorice in naprej čez Dol do Trsta, ker bi vendar zvezala najvažnejše kraje. Toda o tej erti se je že nehalo govoriti in zdi se, da se je zdaj boj omejil med samimi črti, Loka-Lauensdorf-Trst in ono, katero želimo Goričani čez

Predel. Obe črti imate veliko privržencev: mestni zastop tržaški, cela Kranjska in del Koroške se potezajo za Loko; kupčijska zbornica tržaška, cela Goriška in južni del Koroške zagovarjajo pa predelsko erto.

Tudi „Südslav. Zeitung“, glasilo narodne hrvaske stranke, je priobčila že več predelski železnici ugodnih člankov. Na katero stran prevaguje merodajno mnenje viših krogov, je težko soditi, ker prihajajo iz Dunaja zdaj za to, zdaj za uno erto ugodna poročila; še težje je pa pri takih razmerah vganiti, katera črta bo konečno zmagala. To je skoraj gotovo, da obeta vlada zastopnikom te in one stranke na Dunaji; s tem jih mami, da hodijo tja in da se solnčijo v dunajski lesenjaci v blisku ustavoverne milosti, od katere pričakujejo eni predelsko, drugi loško železnico in na vse zadnje se vrnejo menda vsi skupaj — z dolgim nosom na dom razum tistih, katerim so železnice lepa preteveza, da se z dobrim izgovorom nalezajo lahko za službenih desetakov.

DOPISI.

Iz Oseka. — Ženice v naši vasi si druga drugi pravijo, da je vzel v najem neko prazno stanovanje — kmetič (kateri se je pričel nekaj strojarskega rokodelstva) z namenom, — da otvori prodajalnico blaga za obleke, in zalagatelj blaga pa da bode tisti „žid“, ki kupuje „facotele po 12 solda“ in jih prodaja „po 10 solda“; torej to bi bila židovska podružnica. Ali, kmetič-strojar in žid sta napravila račun brez krémarija, ker mi zavedni Osečani že prekrizamo njima račune, da bodela oba debelo gledala, posebno pa „kmetič strojar“, ki ne ume še na masne bukvice čitati in svojega imena podpisati, ter hoče biti sodrug prebrisanega žida.

Naj le pripelje v Osek liste „židovske zastane emije“, jih že tudi v kratkem času, prav rad nazaj odpelje v — Abrahamovo naročje. Osečan.

Izpod Čavna. — Že dolgo časa je preteklo, odkar je „Soča“ priporočala domačega rezarja Janeza Volariča iz Svinega pri Kobaridu. Ta vrli mladenič je v tem poslu prav izurjen. Nisem mogel dobiti sposobnega rezarja, slednjič pa je ta vrli Volarič rezal mojega 4-letnega konja v popolno zadovoljnost. Sam tajnik kranjske kmetijske družbe, g. Pirce, mi je pisal na moje vprašanje, da moram za svojega 4-letnega konja dobiti izvršnega rezarja ter je dostavil, da ga pri nas v Primorju težko dobim in taki konji — polovičari, so še bolj nevarni od žrebcev, ako niso prav rezani. Ta mladenič pa je storil vse v mojo popolno zadovoljnost. Tukaj pri nas, v Črničah, v Sempasu je rezal kakih 5 konj, pri meni 6 mladil presičev, pri moji sosedu 1 junca in sicer vse v popolno zadovoljnost. Ta mesec pride zopet Volarič na Vipavsko in to okoli Kresa. Zato pisem te vrste ter vrlo priporočam omenjenega mladeniča. Smete mu zaupati popolnoma, ker izvrši svoj posel izvrstno. In še posebno se g. poprimiti radi tega, ker je domačin — Slovenec, da se v tem pogledu znebimo enkrat za vselej furlanskih usiljivev. Obrnite se torej do njega vsi oni, ki potrebujete poštenega in izurjenega rezarja. Podčavenski.

Z Nabrežine. — V nedeljo smo imeli v tukajšnji občini procesijo presv. Rešnjega Telesa, katere smo se udeležili vsi, mladi in stari in naša mladina. Veteransko društvo je tudi prisostvovalo procesiji in naša narodna izvrstna godba pod vodstvom g. Majcena je svirala krasno.

Popoludne je bila javna zabava na trgu; godba in pevski zbor so napravili nepozabljivi utis na vse poslušalce. Ko je pa prišel večer in se je zabava živahno razvila ter baš v onem trenutku, ko je naš vrлина g. St. le napil Nabrežini, pridreli mimo neki voz, v katerem je sedelo kakih 6 oseb, katerih pa nismo poznali, gotovo pa so bili iz Trsta. In ti Tržčani so prepevali ono znano izvajajočo pesem „Lassé pur...“, vmes pa so upili „evviva Dante, evviva la nostra patria“ in s takim hrupom so pridreli skoro na mize zabavajočemu se ljudstvu. Kaj je potem nastalo, ne more moje pero popisati, misli pač si lahko vsak sam in povem le to, da veselje se je spremenilo v žalost in vsak je šel nejevoljen spat. Ako bi jih bili naklestili, bi se jim bilo prav zgodilo in nič bi jim ne bilo škodovalo; moram pa reči, da tudi pri nas, kakor povsodi, je naše ljudstvo veliko predobro. Da bi Slovenci delali tako, kakor Lah ob takih prilikah, potem bi se pri nas marsikaj spremenilo. Slovenci, učite se od Lahov v vsakem pogledu, pa se bo nam bolje godilo.

Domače in razne novice.

Imenovanja. — Poštnim vezbenikom pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu so bili imenovani: Viktor Dose, abs. vsjerealec ter Silvij Leban in Dragotin Ban, abs. gimnazijca.

G. Eduard Strausgitt, c. kr. sodni adjunkt v Pazinu, je imenovan sodnim tajnikom istotam.

Avdijenelja. — Te dni je Njeg. Velikanstvo sprejelo v avdijenciji predsednika tukajšnjemu okrožnemu sodišču, g. K. vit. Defacisa, ki je bil imenovan pred krat-

kim dvornim svetnikom, ter predsednika deželne sodišče v Trstu, g. Mihaela U. r. b a n č i č a, kateremu je nedavno Njeg. Veličanstvo podelilo viteški križ Leopoldovega reda.

Visokorodni gospod Alfred grof Coronini je pristopil kot deželni tiskarni konsorcij lista „Edinost“. Komentujoča ta pristop dostavlja „Edinost“: „Izrekajoči visokorodnemu gospodu grofu svojo iskreno zahvalo na častnem nas priznanju naših naporov na narodnem polju, ne moremo si kaj, da ga stavimo v izglede mnogim našim narodnjakom, ki imajo narodnost vedno na jeziku, ki pa se odlegajo takoj, ko je treba dejansko dokazati svoje rodoljubje“.

Namestnik grof Goëss v sažanskem okraju. — Dne 15. t. m. je bil namestnik v Sezani. Na občinski seji sta ga pozdravila okrajni glavar in sežanski župan. Sezana je imela praznično lice in Sežanci so baje namestnika sprejeli kaj nahušeno. V poslopuj okrajni glavarstvo so se mu predstavili c. kr. uradniki, poveljnik batal. 97. pešpolka, ki je tačas v Sezani, duhovščina, občinski staršine in druge korporacije. Obiskal je potem urade, šolo in cerkev. Pri okr. glavarju je bil slavnostni obed. Iz Sežane se je odpeljal namestnik čez Povir v Divačo, ki je bila v zastavi, v Skočjan, kjer si je ogledal znamenito skocijansko jamo. Nazaj grede je obiskal namestnik v Lokvah tudi deželne poslanca Muh o.

Vipavska železnica. — 16. t. m. je bil na Dunaju ustanovni občni zbor deželne društva „Vipavska železnica“ na podlagi pravil, ki so izšla tiskana v naši tiskarni. Iz Gorice so odpovali na Dunaj g. grof Alfred Coronini, dr. A. Gregorčič, dr. Henrik Tunia (za deželni odbor) in dr. Rojce. Od drugih se g. Matevž Samig iz Bilj (kolikor nam znano) občne in zasebniki, ki so kupili vsaj po 500 gld. ustanovnih delnic, so dali pooblastila.

Velika tombola na korist „Solskemu domu“ in Alojzeviču se bode vršila prvo nedeljo po prazniku sv. Cirila in Metoda, t. j. 10. julija t. l., na Rojcih pri St. Andrežu. Ze sedaj opozarjamo na to novo podjetje, ki donese zopet lep dobiček „Solskemu domu“ in „Alojzeviču“, ako stori vsak rodoljub svojo dolžnost. Več prihodnjé.

Dostavek: Ker spadajo Rojce pod katastrsko območje Gorice, je glavni magistrat protestoval proti temu, da bi bila tam tombola. Slovenci, zapomnite si to!

Kako postopajo mestni stražniki s slovenskimi otroki. — Poročajo nam: Pred par dnevi je 8 letni slovenski učenec, gredé mimo lepakov, odtrgal od jednega mali kosček na robu. Neki stražnik ga je zagledal prijel in ko je videl, da je deček Slovenec, odgnal na magistrat. Da bi bil deček Italijan, sigurno bi se mu ne bilo nič zgodilo, ali ker Slovenec, ga je odgnal. Ali bi ne bilo zadostovalo, dečka pokarati, mesto ga peljati skozi mesto na magistrat, kakor da je storil kdo vé kaj.

Proti takemu postopanju z našimi otroki moramo najodločneje protestovati. Pa že se pridejo časi, ko obračunamo za vse storjene nam krivice!

Naši ljudje hočejo biti goljufani. — Naše babice iz okolice so vse zaljubljene v nekatere take trgovce v Gorici. Kar prebujali jih ne morejo, kakó grozno da so „galant“ — Ali prebrisani lahoni tudi znajo izkoristiti toliko neumnost našega ljudstva. Evo par slučajev:

Doznali smo, da nekateri računijo 2 funta za kilo. — Neka ženica je prodajala domačo turščo, Slovenec jej je hotel plačati po 7½, a za vso bi zneslo gld. 104; a ona je šla dalje k Lahu, ki jej je plačal po 8, toda prejela je le 1 gld. ½ kr. — Za 60 dk. masla je plačal neki slovenski trgovec 43½ kr. v primeri 62 kr. za kilo. Lah pa ga je plačal po 65 kr., ali dal je le — 35 kr.

Furlani se premalo vozijo. — Furlanska železnica ima leto za leto zrubo in tako izkazuje tudi za lani dohodkov gld. 36.018, izdatkov pa gld. 43.454. torej primanjkljaja za 7000. Promet potemtakem ni tak, kakor bi bilo pričakovati, pa ravna se po devizi: za Furlane vse, če tudi ne nese.

Županija Biljana je pristopila po sklepu staršinstva v seji 5. majnika „Solskemu domu“ kot ustanovnica s prispevkom 100 gld. v starih obrokli. Čast zavednim Bricem!

Staršinstvo občine Renče je sklenilo v svoji seji dne 5. t. m. na predlog gosp. župana, da pristopi v proslavo 50-letnega vladanja Nj. Veličanstva kot ustanovnik društvu „Solski dom“ z doneskom 100 gld., kateri plača v 4 obrokih.

Občinsko staršinstvo v Rihembergu je v seji 12. t. m. po dolgem razgovoru enoglasno sklenilo, da daruje za „Solski dom“ znesek 100 gld., t. j. 50 plača precej in 50 v letu 1899. — Vsi staršine so bili pri seji ene misli in enega duha in so se prav prijazno o vsem razumevali; zatoraj so v ta prijazni spomin nekateri še zraven darovali. Tako po 2 kroni: župan Pavlica, podžupana Anton Cibron in Anton Pečenko, Fr. Kodrič, po 1 krono pa podžupani: Ant. Gužej, Fr. Jogan, Fr. Fabjan, Alojzij Kodrič, Jožef Bobič, in staršine: Alojzij Makovic, Fr. Licen, Janez Pečenko, J. Leop. Pečenko, Ant. Kerševan, Ant. Sever, Jožef Bizjak, Fr. Mrevlje, Fr. Vidmar, Fr. Citron, Janez Cigoj, skupaj 24 kron.

(Dostavek uredn.) Čuje se, da hočejo nekateri sejati preprič ter delati razprtije med Berjem-Rihembergom. Glede na to pač svarimo pred prepri, naj si bodo kakoršnikoli! Neljubo bi nam bilo sprejemati v list pisanja o razporih in zato rečemo: V Rihembergu ni treba nikakega prepri, vsak bi bil le na kvar. Brejski staršine naj obdržijo kot doslej, prijaznost v Rihembergom, svoje ognjevitve hujškaté pa naj mirnim potom odstranijo, da ne zanesajo povoda do razprtij med Berje-Rihemberg.

V trgovini so Nemci dobro organizirani in za to se podpirajo v prvi vrsti le med seboj ter tržijo vzajemno. Severni Nemci imajo kupčijske zvere z Nemci v Trstu ter drugod na jugu in obratno. Po tem načinu so v zadnjem času Čehi zasnovali trgovske zvere s Poljaki v Galiciji, ker zakaj naj bi Galicija kupovala razno blago pri nemških trgovcih, če jej da česka tvrška baš tako blago pod enakimi p. a. m. In tako gre tudi viceversa. Čehi kupujejo iz Galicije potrebno blago le od poljskih trgov. Čehi pa prodajajo tudi raznotere južne pridelke drugam.

V tem pogledu bi pač bilo čas, da se vzdramijo slovenski trgovci na jugu, zlasti v Trstu, ter naredé korak naprej, da se lotijo trgovati s severnimi brati, ki dobivajo doslej južno blago gotovo iz neslovanskih rok. Koliko zaslužka bi bilo tu, ali Slovenec je pač povsodi tako skromen, da si ne upa skoro preko tesnih mej svoje ožje domovine in tako se redé ob naši omejenosti tujci, ki so pomajveč naši najhujši sovražniki.

Naznanilo. — Dne 28. t. m. bo v tukajšnjem c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magazinu zakupna obravnava za nabavo sena, slame, drv in premoga.

Dotični razglasi o tem zakupu so bili že razglašeni po raznih listih.

Pobližje pogoje je mogoče dobiti v vsakem vojaškem preskrbovalnem magazinu, potem pri političnih okrajnih oblastih in gospodarskih deželnih društvih.

Drugod in pri nas. — „Celjski Sokol“ je imel že sijajne slavnosti v javnim nastopi: „razburjenje“ pangermanske zveze so varovali bajoneti. — Enako je bilo v nedeljo teden z izletom „Triglava“ iz Graden. Oblasti teh slavnosti niso omejevale iz strahu pred germauskimi kričarji.

V nedeljo 12. t. m. so bile v Brnu na Moravskem velikanske slavnosti v spomin 110-letnega rojstva očeta českega naroda — Františka Palackegee. Iz vseh krajev česke domovine so dospeli v Brno gostje. „Heilevci“ so se penili od jeze, ali slavnosti so se vršile!

V Gorici pa so morali iti tržski Slovenci s kolodvorja okoli mesta in po živinskem trgu na Sv. Goro. Lani novačenec niso pustili skozi mesto — iz strahu pred peščico lahonskih barab, — katere bi mi Slovenci z mokrimi čunjami zapodili v beg, da bi leteli hitreje nego laški junaki v Afriki!

Krajcarji in polkrajcarji stare vrednosti pridejo s 1. julijem t. l. ob veljavo v splošnem prometu. Cesarke blagajnice jih bodo sprejemale še do 31. decembra 1899.

Nova trdnjava v Klužah nad Bočem. — Dela se letos pridno nadaljujejo; le deževje je mnogo oviralo, kar so zlasti delavci hudo občutili. — Lani so vodili delo častniki, letos pa zasebni podjetniki. Ti zadnji so delavcem dnuo znižali, da njim več ostane. Delavci morajo delati 14 ur čisto v nevarnosti svojega življenja za 1 gld. do 1 gld. 10 kr. Ker je še živež drag, ubogim delavcem nič ne ostane! — Kogar je dolžnost, naj poseže vmes in zabrani tako izsesavanje delavskega stanu.

„Brejsko bralno društvo“ vabi h koncertni veselici, katero priredi s sodelovanjem Ajdovsko-sturskih tamburašev ter sturskega in kriškega pevskega društva 19. t. m. ob 4. uri popoldne na Gorici v zaprtih prostorih gospoda Fr. Furlana. — Vsporedi: 1. Pozdrav predsednika. — 2. „Kvišku srca“, tamburaši. — 3. „Triglava“, Kriško pevsko društvo. — 4. „Njega ni“, tamburaši. — 5. „Morje“, Stursko pevsko društvo. — 6. „Venec hr. nar. pesmi“, tamburaši. — 7. „Naraj v planinski raj“, mešan zbor. — 8. „Pri zibel“, tamburaši s petjem. — 9. „Zvezdi“, moški zbor. — 10. „Naprej“, tamburaši. — 11. „Pogovor z domom“, Kriško pevsko društvo. — 12. „Oj hrvti“, tamburaši. — 13. „Siroti“, Stursko pevsko društvo. — 14. „Moj dom“, mešan zbor. — 15. „Za vasjo“, tamburaši s petjem. — Potem je prosta zabava. — Vstop k veselici 30, s sedežem 50 kr. Čisti dobiček je namenjen „Solskemu domu“ v Gorici. Bralno društvo „Čitalnica“. O d b o r.

Društvo „Solski Dom“ (XX. izkaz od 5. do 16. maja.) Kot ustanovniki z doneskom 100 gld. oglašili so se: g. Primož Matej, c. kr. sodnik v Tolminu, gospod „Strela“ iz Tolmina in slavno županstvo v Ajdovščini, z doneskom 120 gld. pa slavno županstvo v Biljah.

Vplačali so: gld. Sl. bralno in pevsko društvo v Ajdovščini 10— Keber Anton, vikar v Mavhinji, nabral pri poroki Verces. Legiša A. Grbec nabral pri prijateljskem sestanku v krčmi Šfiligojevi na Dobrovem 2-17 Vodopivec Ignacij iz Prvačine, sedaj v Rudolfovem 1-50

Ženski oddelek „Solskega doma“ po Kanceljevi gospej 105— Sl. družba sv. Cirila in Metoda v Ljub. je izplačala pokroviteljstvo 1000— Rihembski požeruh požrl 5-80 Poljšak Alfonz, vikar pri S. Tomažu, na saldo ustanovnine 20— Zamorec v gostilni „Pri Posti“ — Podbrdom 4-10 Po upravnistvu „Soča“, kakor v 45. št. z dne 7. junija izkazano Staršinstvo v Velcah po volitvi novega župana 3-33 Pipan Valen., vikar v Srednjem Malik Miha iz Ajdovščine 1— X+y 0-10 Krokariji in krokarice v dan 13. junija 2-60 Gospici Garlati in Irma Klavžar nabrali v Kanalu pri veselici čitalniškega izleta 28-55

Skupaj gld. 1.308-26½ Vsled prejšnjih izkazov 14.828-52½ Do 16. maja došlo torej v gotov. 16.136-79

Opomba: Društvo ima dosedaj 6 pokroviteljev, dva častna uda in 101 ustanovnik. Slavno županstvo v Biljah, ki je pristopilo s 120 gld., je 100. ustanovnik in slavno županstvo v Ajdovščini 101. Vivat sequens!

One p. n. ustanovnike, kateri so zaostali z ustanovnino, prosimo prav uljudno, naj se odvežejo — če le mogoče — svoje obljube, ker potrebujemo sedaj denar nujno, da nam ne bode treba delati komplikovanih denarnih operacij, ki slanejo precej truda in denarja. Sploh pa priporočamo vsem najtopleje, da dela vsak po svoji moči in v svojem delokrogu za to vzvišeno idejo, da lahko porečemo koncem leta: „Solski dom“ je svojščina našega ljudstva.

Odbor društva „Solski dom“.

Za „Solski dom“ — moški oddelek: Županstvo Rihemberg je pristopilo kot ustanovnik vplačati prvi obrok gld. 50— K temu so dodali složni staršine (glej dopise) 12— Županstvo Renče prvi obrok ustanov. 25— Kol ustanovnik se je oglašil e. g. l. Budin, kurat v Pevni s prvim obrokom Fran Gruntar, velep. v Smarju . . . 10— Zavavlav Franc, velep. iz St. Andreža zopet 5— Jurij Mose, trgovec v Gorici, daljni obrok ustanovnine 10— Kodeli Franc iz Kobarida 5— Tranapuš vloga Terezija 5— Dolnje-vrtojbenški fantje zložili pri kozarcu jočmenove vode v Maražovi gostilni 2-10 Gosp. Iro Klavžar nabrala v Oslaviji 2 liri in 1-58 Kamalski krokariji zložili —81 Goriski kolesarji dodali —90 Zamorec so požrl: Pri Garlatiju v Kanalu 1-25 Pri Ulagu v Kanalu 7-64 (Od g. Garlatija se je preselil g. Ulagu v stalno stanovanje.) V „Bralnem društvu“ v Oseku in na Pinkote na Vitoljah 3-65 K temu dodal Anton Kožuh, mesar v Oseku, pri izročitvi denarja 1— V Sturiji v gostilni gospe Marije Selj Na sv. Trojico v Ročinju požrl narodnim Srednjčanom 2-57 Pri Fonu na Solskani cesti požrl . . 5-70 (G. iz Pazina poslal mu je zopet 1 gld.) V gostilni Ign. Tanceta v Nabrežini . 6-53

Skupaj gld. 174-83 Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici je dobila pred časom od gospe Amalije Goljevšček, soproge veletrčca z lesom, 2 žaganci v vrednosti gld. 1-60, za kar se ji izreka tem potom prav srčna zahvala!

Razgled po svetu.

„Slovanska krščansko-narodna zveza“ je poslala 15. t. m. poslance Einspillerja, Povseta, Robiča, Spinčiča in Vahnjanina k ministerskemu predsedniku, da mu razložé zahteve svojega kluba.

Povedali so mu, da jezikovno vprašanje se ne tiče samo Čehov, temveč tudi Slovencev, Hrvatov in Rusinov, kateri se nimajo ravnopravnosti. Kar zadeva avtonomijo, se izrekajo za-njo, ali le takrat, če se dajo tudi manjšinam vse potrebne pravice. Ministerski predsednik je deputaciji obljubil, storiti v tem pogledu, kar bo mogoče.

Izjave raznih državnozborskih strank. Sedaj, ko je bil državni zbor nagloa odložen, so podale razne stranke svoje posebne izjave. Nas zanima v prvi vrsti izjava desnice. Najprvo jo je sestavil dr. Kramar, a ta se je zdel nemškim klerikalcem in tudi Poljakom preostr; za to je niso sprejeli. Tudi izjava vit. Javorskega v prvotni obliki ni ugajala vsem poslancem desnice in zato so odstranili iz nje marsikaj, kar je bilo razmere. Najvažnejši odstavki te izjave se glasé:

„Prepričana, da je končno ozdravljenje že leto dni težko bolne parlamentarizma za monarhijo, za državo in nje dežele in narode najnujnejše potrebno, je večina s požrtvovalnostjo storila vse, kar bi omogočilo delovanje v državnem zboru in opustila vse, kar bi je preprečilo. S tem, da ni izvolila prejšnjih členov predsedstva, je večina pokazala tako samozatajevanje, kakoršnega ne

pozna zgodovina drž. zborov. Ostrih sredstev za slučaj motenja posvetovanj se je prostovoljno odpovedala. Na korist nemškega prebivalstva spremenjenim jezikovnim naredbam se je najbolj interesovana stranka večine udala brez opozicije.

Ko je vlada predložila budgetni provizorij z investicijskim preliminarom za drugo polovico leta, kakor tudi mnogo velevažnih gospodarskih zakonskih načrtov, je vlada poskusila z vprašanjem na predsedništvo proizročiti posvetovanje teh zakonov, da na jedni strani varuje ustavne pravice drž. zbora na drugi strani pa koristi težko oškodovanega narodnega gospodarstva.

Ko pa se je na posvetovanju načelnikov vseh strank izrekla manjšina proti temu predlogu, se je večina takoj udala, ker sedanjí pomankljivi opravljalni žal ne izključuje slučaja, da more manjšina preprečiti posvetovanja, in ker je poskus razprave v zbornici vladajočo razburjenost le še pomnožil. Vsled tega je morala poslanska zbornica zopet ustaviti svoje delovanje, ne da bi bila le najmanj pomagala v težki krizi nalahajajočemu se kmetijstvu, obrtništvu in delavstvu, ne da bi bila omogočila izvršitev nameravanih obsežnih investicij in ne da bi bila preprečila, da pobira vlada brez državnozborskega dovoljenja davke in dela izdatke.

V interesu monarhije nujno potrebna nagodba z Ogersko, s katere ugodno rešitvijo bi se tostranska državna polovica razbremenila in ki bi mogla pomoči deželnim finančam, ostane še naprej nerešena. Do volitve jezikovnega odseka niti prišlo ni, in nič manj nego 51 govornikov, največ opozicijskih poslancev, je konec zasedanja še vpisanih v govorniško listo.

Večina izreka na tem stanju, za katero pa mora po opisanih razmerah odklanjati vsako odgovornost, svoje globoko obžalovanje, zajedno pa izjavlja navzlic postopanju nasprotnikov, da je pripravljena še nadalje na žrtve, da se doseže uspešno parlamentarno delovanje, za kar se trudi vlada, v kolikor bi ne vedle k abdikaciji večine in ne zahtevale odpovedi od temeljnih principov, načrtanih v adresi“.

Zveza nemške ljudske stranke je objavila v „Grazer Tagblattu“ svojo posebno izjavo, v kateri pravi, da so jezikovne navedbe ono zlo, ki ovira vse poslovanje v državnem zboru. Sedanja vlada pa ne stori ničesar, da bi jih odpravila, da bi po preklek teh naredeb se vrnil mir in red v državno zbornico. Nemški narod ta boj radi jezikovnih naredeb le utrja. Zveza protestuje proti § 14., proti absolutizmu, katerega ni potreba, ker vlada lahko takoj prekliče jezikovne navedbe in napravi mir.

Nemška napredna stranka je tudi izdala svojo izjavo, ki pravi, da vlada nima potrebne odločnosti, zadovoljiti nemške zahteve, da bi se potem vrnil red v državno zbornico. Po grških dogodkih se Nemci nimajo ničesar dobrega nadejati. Zahteva dalje odpravo jezikovnih naredeb in protestuje proti § 14.

Znane stare pesmi! Čeprav ti Nemci dobro vedo, da so sami zakrivali položaj, kakoršen je sedaj v Avstriji, se vendar drznejo podajati izjave, da so krivi Slovani in vlada, da državni zbor ne more delati, kakor bi bilo potrebno.

Špansko-ameriška vojna. — Kraljica španska je neki pisala papežu, da želi odstopiti ter vprašala ga za svet, kaj naj stori. Španska vlada ni dobila nikakega uradnega poročila, da so se Amerikanci zkricali na Kubo. Španski minister za zunanje posle zatrjuje, da ni res, da bi bile ameriške ladje udrle v pristanišče Santiago de Cuba. Amerikanci delajo z vso silo, da čim prej odpošljejo zopet več vojakov na Kubo.

V zadnjem boju pred Santiago de Cuba je po španskih poročilih ameriška ladja „Marblehead“ mnogo trpela. Granata, ki je bila vržena nanjo, je ubila več Amerikancev in napravila mnogo škode. Tudi ladja „New-York“ in jedna krizarica sta se morali umakniti vsled velikih poškodb.

Iz Havane poročajo, da so Španci premagali ustaše v različnih bojih.

V ameriskem taboru generala Meritta — kakor brzojavljajo iz San Franciska — so se pojavile ošpice. Dosedaj je obolelo že okoli 50 oseb.

S Kube dohajajo vesti, da so bili v poslednjem času tam večji boji med Španci in Amerikanci. Slednji so baje odbili srečno vse napade Amerikancev.

Iz New-Yorka trde, da so se mornarji, izkrcani zadnji teden, bojevali s špansko vojsko neprenehoma 13 ur dne 12. t. m. Amerikanci imajo baje le neznatne izgube.

Sicer pa poročilo, ki dohajajo z bojišča, je kaj malo verjeti, ker se sedaj to, kar slišimo danes, jutri že prekliče ali pa so poročila taka, da se kar naprej vidi, da niso resnična. Izpred Santjaga de Cuba je izginilo več ameriških ladij, ker vsled prestanih bojev baje niso več za rabo. Amerikanci pravijo, da je njihovo vojaštvo pri Santjagu vsled ponavljajočih se napadov od španske strani, do cela izmučeno ter bi bilo že zbežalo z bojišča, da je ne podpirajo topovi vojnih ladij. Vojne torej še ni konec in kakor se kaže, ga tudi še ne bo. Dosedaj se ni bilo nobene prave odločilne bitke, da bi bili Amerikanci ali pa Španija primorani po porazu pogajati se za mir.

Razgled po slovanskem svetu.

Grof Gleispach, visjesodni predsednik v Gracu, je prejel 15. t. m. vodstvo višjega sodišča in uraduje v c. kr. dvoreu, kjer tudi stanuje. Radi tega so najbrže neosnovane vesti, da ga hočejo premestiti iz Graca drugam. Vlada takega koraka menda ne stori, ker to bi značilo nekaj kapitulacije pred graškiimi izredniki.

Revizorjem in tajnikom »Zveze slovenskih posojilnic« je imenovalo načelstvo gospoda Franja Jošt-a, dosedanjega večletnega knjigovodjo Celjske posojilnice.

Posojilnice, ktere želé kakih pojasnil, ali revizije, naj javijo to naravnost »Zvezi slovenskih posojilnic« v Celji, kateri bo sedaj mogoče vsestransko vstrezati vsakojakim željam njenih članic.

Vse nove posojilnice pa vabimo, da pristopijo temu za naš narodno-gospodarski napredek jako važnemu društvu.

Shod slovanskih časnikarjev v Pragi. — Kdor hoče brzojavno pozdraviti shod slovanskih časnikarjev in ob enem proslavljanje stoletnice rojstva velikega Fr. Palackega, naj to stori v nedeljo, dne 20. t. m. Naslov brzejavki pa bodi: Sjezd slovanských novinářů, Praga.

Ruski listi pravijo, da pojde k slavnostim stoletnice Palackega v Prago veliko Rusov. Zadnji čas so se začeli zanimati za avstrijske Slovence. Ruski listi izražajo svoje simpatije avstrijskim Slovanom in vsa Ruska želi, da uspešno branijo svoja prava ter napredujejo vsestransko!

»Slavija«, vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Pod predsedstvom Jana grofa Harracha se je vršil dne 14. maja t. l. trideseti občni zbor članov banke »Slavije«.

V svojem otvoritvenem govoru je grof Harrach opozoril zbrane bančne člene na jako ugodni napredek zavoda ter konstatoval, da so tudi preteklega leta uspehi izredno ugodni, tako, da se zamore reči, da je banka »Slavija« na višini svojega razvoja. To pa je omogočilo mirno in sporazumno delovanje vseh funkcijonarjev, kateri zavod vodijo in oskrbujejo. Govornik je naglašal, da mu je posebna radost, poročati slavnemu občnemu zboru o toli sijajnih uspehih banke. Ti uspehi dokazujejo pa tudi znajo vzajemnostnega načela ter pričajo zajedno, da češki narod, kakor sploh vsi Slovani, stoji na isti stopinji narodno-gospodarskega razvoja, kakor drugi narodi. »Slavija« si je s svojim postojnim in smoternim poslovanjem pridobila dobro ime ter zaupanje in spoštovanje tudi v onih krogih, ki so bili doslej proti njej nezaupljivi, tako da stoji na čelu vseh, na temelju vzajemnostnega načela osnovanih zavarovalnic. Ta zavest pa ne izraža samo ponosa, temveč služi banki tudi v navodilo za nadaljno delovanje, da se bo častito ime »Slavije« splošnovalo in v bodoče.

Po tem predsedniškem nagovoru se je vršilo zborovanje po določenem dnevnem redu.

Na to je generalni tajnik, g. cesarski svetnik Franjo Vlah, naznanil, da je ministerstvo notranjih zadev pozvalo banko »Slavijo«, naj svoja pravila prilagodi novo izdanim zavarovalnemu regulativu. Upravni odbor pa je z ozirom na sedanji, zavarovanju ne posebno ugodni čas odločil, da spremembe pravil ni priporočati in to nadalje zбоk tega, ker je mej pravili banke »Slavije« in novim zavarovalnim regulativom jako malo razlike, banka bi pa vendar morala vse svoje tiskovine vnovič dati natisniti, torej je sklenil upravni odbor, da ministerstvo zahtevi ne ugoti ter se prememba opusti. Ta sklep upravnega odbora je potrdil občni zbor brez vsake debate.

Potem se je obravnavalo o predlogu g. dra. L. Klumperja, da se zgradi za banko »Slavijo« dostojno monumentalno poslopje v Pragi. Generalni tajnik, ces. svetnik Vlah, je pojasnil, pa se upravni odbor bavi s tem načrtom že od l. 1895. ter je že obravnaval zбоk dotičnega stavbišča z mestno občino praško, pa doslej ni mogel dospeti do polvoljnega sklepa, ker ni dobili za nameravano zgradbo primerne prostora. Merodajno je pri tem i finančno vprašanje, kajti za zgradbo se smejo porabiti le taki zakladi, ki niso namenjeni za pokritje odškodnin. Potrebo takega, za banko »Slavijo« dostojnega poslopja v Pragi pripoznava tudi predsednik grof Harrach, vender pa naglašal, da se stvar ne da kar na mah rešiti. Temu pritrjuje tudi g. dr. Milde z dostavkom, da je novo poslopje potrebno tudi iz zdravstvenih ozirov na uradništvo. Prikladen prostor za isto pa se dobi težko. Občni zbor je sklenil naposled na predlog g. dr. Novotnega, s katerim se je združil i predlog g. dr. Klumperja, da se poveri upravni odbor s pripravi za zgradbo bankinega poslopja, katerega predlogi se imajo predložiti v odobrenje prihodnemu občnemu zboru.

Konečno so bilo dopolnilne volitve. V upravni odbor so bili voljeni: Bogumil Holeček, stavbenik v Kralji. Vinohradih; Karol Peter Keil, rav. itelj trgovinske šole in docent c. kr. češke tehniške visoke šole v Pragi; J. U. dr. Josip Milde, posestnik, deželni odvetnik in mestni svetovalec praški; Bohumir Staněk, posestnik in pivovarnar v Pragi; za namestnike: Guidon Bělský, drž. poslanec in stavbenik v Pragi, Josip Kopecký,

trgovec in mestni svetovalec v Pragi; za pregledovalce računov: Ernest Brichta, upravni ravnatelj v Pragi, Avgustin Panák, profesor matematike na c. kr. teh. visoki šoli v Pragi in za njih namestnike: Josip Erben, ravnatelj statistične pisarne mesta Prage in Karol Horák, stavbenik in mestni svetovalec v Kralji. Vinohradih.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so tekom meseca aprila in maja mej drugimi darovali tudi gg. Anton Hvalica, dekan v Št. Petru pri Gorici, 3 gld., Anton Klotie pl. Šabladoski, deželni šolski nadzornik v Trstu, 3 gld. in Ed. Strekelj, vikar v Vrtojbi, 2 gld.

Društveni odbor je do konca meseca maja t. l. mej 53 revnih visokošolcev na Dunaju razdelil 1185 gld. 75 kr. (2119 obednic po 25 kr., drugo v gotovini). Daljine darove bo hvalžno sprejemal društveni blaginjak v. g. Fr. Jančar, monsignor, papeški častni kamornik, župnik nemškega vileškega reda, na Dunaju, I. Singerstr. 7.

Književnost.

„Slovanska knjižnica“. Izšel je 75. snopič, v kateremu se pričinja prevod spisa »Na bojšču«; češki spisal Jan Klecanda, poslovenil Ivan Rejcek. Češki pisatelj se je udeležil sam pred 50 leti bojov v Italijo ter potem napisal knjigo »Na bojšču«, v kateri z živimi slikami predločuje čitateljem prizore iz bojov za osvoboditev Italije. Letos pa je ravno 50-letnica italijanske revolucije in za to je knjiga gotovo primerna, pa tudi gledé na nemire, kateri se se vršili v Italiji letos.

„Gimnastika“, list za šolsku in društveno gimnastiko, igre, i šolsku higijeno. Ozira se posebno na telovadbo mladeži, prinaša pa tudi druge razprave in slike. Tako nam predstavlja v 6. številki letos znamenitega Johna Higgins-a, ki preskoči čez stole na visoko 142 m ter na daljavo 45 m brez zaleta. — Potem ima izkaz vseh jugoslovanskih sokolskih društev. Ob splošnem zanimanju za telovadbo bi tudi Slovencem jednak strokovni listič dobro došel, ker bi pripomogel, da bi se gojenje telovadbe še bolj razširjevalo.

Rohseidene Bastkleider Fl. 8-65

bis 42-75 per Stoff z. kompl. Robe Tussors und Shantings - Pongees sowie schwarz, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14-65 per Met. — in den modernsten Geweben Farben und Dessins. An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. (2) Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Splošno je priznano pri železnih bolnicah kot najboljše prebavljivo in odvajalno sredstvo

Cascara Sagrada Malaga vino

iz deželne lekarne »Pri Mariji pomagaj« Pl. Mr. Milan Leustek v Ljubljani. 1 vel. stekl. gld. 1-20. — Razposilja se z obratno pošto 117, 37

Dunajska borza

16. junija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 60
Avstrijska zlata renta	101 50
Avstrijska kronska renta 4%	121 30
Ogerska zlata renta 4%	121 15
Ogerska kronska renta 4%	99 —
Avstro-ogerske bančne delnice	912
Kreditne delnice	359
London vista	120
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 87 1/2
20 mark	11 75
20 frankov	9 52 1/2
Italijanske lire	44 40
C. kr. cekini	5 63

Svoji k svojim!

Priporočam veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele svojo lepo urejeno

brivnico

na Travniku šte. 21, zraven Paternolljeve knjigarnice in loterije.

Obljubuje točno in hitro postrežbo, se toplo priporočam udani

68—19 Anton Pucelj, brivski mojster.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom v Stolni ulici št. 2. v Gorici

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v 64 Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primeso iz tovarne

ARNOLD & GUTMANN z Dunaja. Zaloga žveplen družbe sv. Cirila in Metoda.

Samo 50 kr. za 4 žrebanja.

Glavni dobiček 100.000 Kron in 4 krat 25.000 Kron gotov. z 20% odbitka

Jubilejno razstavne srečke po 50 kr. i žrebanje: 25. junija, II. 6. avgusta, III. 15. septembra, IV. 22. oktobra 1898.

Srečke po 50 kr. priporočajo G. Gentilli, A. V. Jona, Michlstädter & C.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom

otvoril tovarno sodine vode

(šifonov in pokalic)

na Goriščku št. 2. pri Vaňeku.

Nadejam se, da bode naše sl. občinstvo podpiralo započeto domačo obrtnijo in to tem raje, ker bode postrežba točna, pijača izborna po navadni ceni.

Odličnim štovanjem

udani

Josip Hrovatin,

tovarnar.

104 10—20

Podpisana priporočila slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr. Francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domaći tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmerni cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kulín

trgovca v Semediški ulici št. 1

v hiši, kjer je »Trgovsko-občutna zadruga«.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena trdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetil za vsako vrstne cerkvene potrebe, hua veliko zalogo nagrobnih venecov, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svoje tiskarno trk na perilo. (P. el.)

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 V Gorici

Prodajalnica

in

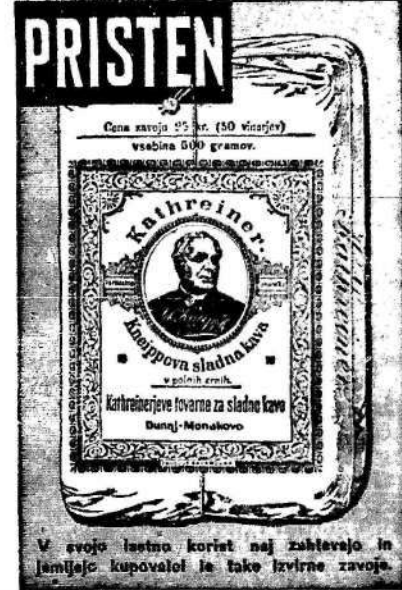
edina mehanična

popravljalnica

šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivce. Vsi stroji za šivanje se vdobe od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške in samokrese.**

C. kr. privileg. krojni aparati.

Edina slov. zaloga dožnikov, solčnikov in rokavice za dame gospode in uradnike.

M. P O V E R A J

krojčki mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, vseh priprav za obleke za vsaki letni čas. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje raznih oblek (jakete, pelerine, haveloke) tudi za dame po naj-novejši modi.

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in ni nikaka nevarnost. — Ponudbe pod Ludwig Österreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 138, 10—5

Jurij Mose v Gorici

trgovec z manufakturnim (krojinim) blagom v Raštelu št. 7-8

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih, svilnatih in bombažastih snovij za vsaki letni čas ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta. Najnovejše moderno blago in perilo za vsaki stan, bodisi duhovnike, učitelje, uradnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje ter pogrnjal, vsakovrstnih volnenih plahit itd.

Vse blago prodaja po tako nizki ceni, da se ne boji tekmovalcev. 102

Teodor Slabanja

srebrar

v Gorici, ulica Morelli 12

priporoča velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvenih posode in orodja. Stara blaga popravi, pozlati in posrebi v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj rečne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, oblaščje jim to zopet omogoči s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako na potem to izplačuje na obroke. Obroke si pa pred. p. n. gospod naročevalce sam lahko dobi. — Pošlja vsako blago poštno prosto!

Anton Potatzky v Gorici.

Na sred. Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nilj

POTREBŠČINE

za pisa. 'ce, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni venel. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,

krošnjarje, prodajalce po sejnih in poštnih

ter na deželi. 2 35 17

Na dež. javl. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetljo. Na krovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetljo.

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ-A.

v Pragi na Smihovu

(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po največjih priznanjih in praktičnih sestavih

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočil obeh spisal domačin in inženerskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in značnosti

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Geniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošlja na zahtevo brezplačno in poštno prosto. 80, 52, 10

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za

komisijonalno in spedijsko

poslovanje.

Naročila in sicer mala v pošiljatelj po 5 kr. po pošti in od 30 kr. naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonialnega blaga tudi druge za trg spadajoče stvari, kakor sadje, zelenjavo, ribe i dr. Pečal se bom z razprodajanjem domačih izdelkov, s prijemanjem blaga v svojo skladišča, dajal na ista naplačila in posredoval do tujne prodaje na korist lastnika

Trgovati bom tudi z vinom na debelo. Sprejemam zastopstva trdnj — za konkurenco sposobnih trdnj in lagun za to kavejo.

Nadejam se, da se me sorajski domiliijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan.

116 (el.) v ulici S. Francesco št. 6.